

ROK I, Nr 96
PONIEDZIAŁEK
18 października 1948 r.
Wsch. si. 6.06, zach. 16.39

Entuzjazm ogarnął naród radziecki gdy w ZSRR powstała polska dywizja Uroczysta akademія w Moskwie w rocznicę walk pod Lenino

15 bm. staraniem Komitetu Słowiańskiego ZSRR w Moskwie odbyła się uroczysta akademія poświęcona 5 rocznicy bitwy pod Lenino. Akademія przeistoczyła się w wielką manifestację przyjaźni polsko-radzieckiej, w której wzięli liczny udział przedstawiciele społeczeństwa radzieckiego i radzieckich sił zbrojnych, a także amb. RP. w Moskwie Marian Naszkowski, pracownicy ambasady RP. i członkowie kolonii polskiej w Moskwie.

Akademię zagał sekr. gen. Komitetu Słowiańskiego ZSRR płk. Mo-
czalow. Bitwa pod Lenino — o-
świadczył on — jest chlubną datą
pogłębienia szczerzej przyjaźni i
współpracy bojowej między narodem
radzieckim a polskim, między
ich bratnimi armiami. Krew prze-
lana przez żołnierzy radzieckich i
polskich o wyzwolenie ziemi ojczy-
stiej spod jarzma faszyzmu niemiec-
kiego, scementowała na wieki przy-
jaźń między obu narodami. Prze-

szkolenie bojowe, jakie żołnierze
polscy przeszli na terytorium ZSRR.
nowoczesny sprzęt wojenny, który
rząd radziecki oddał do ich dyspo-
zycji, wykorzystanie doświadczenia
bojowego wojsk radzieckich, oraz
patriotyzm żołnierzy i oficerów za-
pewniły sukces dywizji im. Tadeu-
sza Kościuszki w walkach pod Le-
nino. Polska stała się suwerennym
państwem ludowo-demokratycznym,
krocącym po drodze budowy socja-
lizmu.

Były dowódca 10 armii radzieckiej, w skład której wchodziła dywizja im. Kościuszki, generał Suchomlin, w przemówieniu swoim szczególnie zanalizował wagę obchodzonej obecnie historycznej rocznicy.

Z kolei zabrał głos uczestnik walk pod Lenino, b. oficer dywizji im. Kościuszki — amb. R. P. w ZSRR — Marian Naszkowski, który w imieniu rządu polskiego w serdecznych słowach powitał przedstawicieli społeczeństwa radzieckiego, biorących udział w akademii.

Bitwą pod Lenino — oświadczył ambasador Naszkowski — posiada historyczne znaczenie.

Żołnierze polscy przelewając krew pod Lenino zrozumieli, że walczą o Polskę wolną nie tylko od okupantów niemieckich, lecz również od ucisku kapitału obcego i rodzimego. I taka właśnie Polska zmartwychwstała, Polska demokracji ludowej, krocząca śmiało i konsekwentnie ku socjalizmowi. Naród polski nigdy nie zapomni jak szczerą przyjaźni nacechowany był stosunek wielkiego wodza narodów generalissimusa Stalina do sprawy wyzwolenia Polski.

Powitana burzą oklasków Wanda Wasilewska w swym przemówieniu oświadczyła m. in.:

W r. 1943, gdy cała Polska była jednym wielkim obozem koncentracyjnym, a Hitler mówił, że Polscy nie będzie, naród polski nie stracił wiary w swe odrodzenie, i wiara ta znalazła oddźwięk w sercu największego z ludzi, w sercu Józefa Stalina. Stalin nie tylko widział i twierdził, że Polska będzie wolna i niepodległa, ale widział już jej nowe granice na Zachodzie, granice nad Bałtykiem, Odrą i Nysą.

Wspominając dzieje powstania Wojska Polskiego w Związku Radzieckim Wanda Wasilewska opowiedziała o entuzjazmie Polaków, kiedy powstała się pierwsza polska dywizja. Dywizja im. Kościuszki, ale — zaznacza Wanda Wasilewska — entuzjazm ogarnął również obywateli radzieckich.

Wanda Wasilewska wspomina jak to kobiety radzieckie przez trzy dni i trzy noce haftowały sztandar Dywizji im. Kościuszki.

Uczestnicy akademii wysłali pisma do generalissimusa Stalina i Prezydenta Bieruta.

Krystyna Ignaciukówna, uczennica Szkoły Rolniczej w Dąbrowie k Łowicza, będzie na pewno w przyszłości dobrą gospodynią.

Pod naciskiem rządu amerykańskiego Anglia i Francja rezygnują z odszkodowań Plan Marshalla — planem odbudowy Niemiec

Na konferencji prasowej w Waszyngtonie złożył administr. planu Marshalla — Paul Hoffman, oświadczenie, w którym zakomunikował, że odbył konferencję z Bevinem i Schumanem w sprawie zwolnienia Niemiec od obowiązku wypłaty reparacji.

Równo rok temu generałowie Clay i Robertson ogłosili listę przedsięwzięć niemieckich, które miały być zdemontowane i przekazane „sojuszniczej agencji reparacyjnej”. Demontaż tych fabryk odbywał się w niezwykle powolnym tempie. Obecnie Hoffman podjął starania o zaniechanie planów reparacyjnych.

Hoffman oświadczył, że w staraniach swych napotkał na pewien opór w Londynie i Paryżu. Ostatecznie jednak tak Bevin jak i Schuman przyrzekli poparcie jego planu.

W związku z tym rządy Anglii i Francji wysłały swych przedstawicieli do Komisji przemysłowców amerykańskich, funkcjonującej od pew-

nego czasu w Niemczech zachodnich, a powołanej do życia dla przeprowadzenia drastycznej rewizji programu reparacyjnego.

Hoffman przyznał, że na konferencjach z Bevinem i Schumanem powoływał się na warunki zawarte w planie Marshalla i na tej podstawie skłonił ich do współpracy w wspomnianej wyżej Komisji.

Odbudowa miast i zakładów przez myślowych zniszczonych podczas wojny, bez odszkodowań, napotkała na ogromne trudności. W programie odbudowy gospodarczej Francji uwzględnione są odszkodowania niemieckie. Decyzja rządu amerykańskiego, której podporządkował się Schuman, podważa więc program odbudowy Francji.

Równocześnie zaznacza się, że program Hoffmana w sprawie rewizji planu odszkodowań oznacza jednostronne naruszenie międzynarodowych uchwał w sprawie Niemiec i świadczy o tym, że Niemcy otrzymały w ramach planu Marshalla pierwszeństwo.

Prawdziwe przyczyny nie udzielania wiz przedstawicielom radzieckim na Kongres CGT

Wszeczziązkowa Rada Radzieckich Związków Zawodowych (WC SPS) demontuje wiadomość, jakoby przyczyną odmowy udzielenia wiz przez rząd francuski było żądanie prawa 4-tygodniowego pobytu we Francji, podczas gdy obrady Kongresu Centr. Konfed. Pracy (CGT) przewidziane były jedynie na 5 dni. W rzeczywistości w prośbie o udzielenie wiz wjazdowych nie było żadnej wzmianki o terminie pobytu.

Władze francuskie z własnej inicjatywy wystawiły wizy 2-tygodniowe, a potem je — jak wiadomo — anulowały, powołując się na instrukcje z Paryża. To fałszywe wyjaśnienie rządu francuskiego jest próbą wprowadzenia w błąd światowej opinii publicznej i zamaskowania rzeczywistych przyczyn odmowy: niedopuszczenia do rozwoju przyjaznych stosunków między masami pracującymi ZSRR i Francji.

Dziś w numerze:
»Niedziela
na wsi«

»POMOC« AMERYKAŃSKA i jej skutki

Francją od dwóch prawie tygodni wstrząsają dreszcze gorączki strajkowej. Strajkują górnicy, metalowcy, kolejjarze. Jeżeli w jednym miejscu robotnicy powracają do pracy, to w szeregu innych — ją porzucają.

Jest rzeczą dostatecznie znaną, iż strajku w obronie swych praw, robotnicy chwytają się tylko w ostateczności. Chwytają się wtedy, kiedy pozostałe środki i sposoby dojścia do porozumienia z pracodawcami zawodzą i kiedy nie widzą już innego ratunku dla siebie.

Istotnie, sytuacja klasy robotniczej przedstawia się we Francji wybitnie niekorzystnie. Ceny na artykuły pierwszej potrzeby wciąż rosną, zarobki zaś pozostają na dawnym poziomie. Na kartki robotnik francuski dostaje zaledwie 250 gramów chleba dziennie, pieczonego z kukurydzy, krochmalu, grochu, gipsu oraz 98-procentowej maki.

Dzieje się to we Francji, a więc w jednym z tych krajów, które według szumnych zapowiedzi amerykańskich miały się sycić „dobrodziejstwami” piętacych z planu Marshalla.

Owszem — „pomoc” amerykańska funkcjonuje już od roku przeszło. Funkcjonuje tym skuteczniej, iż ma do swej dyspozycji oddane rządy osławionej „trzeciej siły”.

A rezultat?

Dolar stał się wszechwładnym panem Francji. Pod kontrolą amerykańską, zgodnie z tzw. „dwustronnym francusko-amerykańskim układem”, znalazły się wszystkie kluczowe pozycje gospodarki narodowej kraju — wytwórczość przemysłowa i rolna, finanse, eksport i import.

„Pomoc” amerykańska zachwiała bilansem handlowym Francji, wyczerpała zapas jej złota, zmusiła do kupowania w USA po cenach wyrubowanych zboża, węgla i innych towarów.

Produkcja przemysłowa stale spada. Przemysł lotniczy jest na drodze do całkowitej likwidacji. Ucierpiał też dotkliwie przemysł samochodowy, budowy okrętów, radiowy, obuwniczy. Nawet przedsiębiorstwa związane z produkcją artykułów zbytku, a więc słynne paryskie domy mody i fabryki perfum, stanęły wobec widma bankructwa. Tysiące pracowników zakładów krawieckich znalazło się na bruku, ponieważ modele najnowszych kreacji mody paryskiej zakupują firmy amerykańskie, aby u siebie w USA zorganizować ich masową produkcję.

Nie o wiele lepiej przedstawia się sytuacja w rolnictwie. Wytwórczość rolna spada we wszystkich dziedzinach. To jest nieuniknione: Amerykanie pragną zachować rynek francuski dla eksportu swoich artykułów rolniczych.

W drugim „zmarshallizowanym” kraju łacińskim — we Włoszech sytuacja układa się podobnie, jak we Francji. Przed paru dniami zakończył się wielki demonstracyjny strajk 140.000 urzędników państwowych, fala strajkowa w przemyśle to podnosi się, to opada. Włochy w dodatku dręczy klęska bezrobocia.

Posiew „planu Marshalla” daje zbiory. Strajki stanowią tylko wykładnik opłakanego stanu gospodarczego, w jakim znalazły się masy pracujące krajów Europy zachodniej.
J. W.

Wyzysk człowieka przez człowieka

winien być zlikwidowany

Deklaracje o braterstwie trzeba realizować!

Stwierdza delegat radziecki w ONZ

Dyskusja nad kolejnymi artykułami projektu deklaracji praw człowieka w Komisji do spraw socjalno-humanitarnych ma charakter ostrej polemiki. Przedstawiciele większości anglo-amerykańskiej usiłują osłonić za pomocą ogólnikowych frazesów o prawach człowieka rzeczywisty obraz bezprawia i niezwykle ciężkich warunków życia mas w wielu krajach kapitalistycznych.

Przy omawianiu pierwszego artykułu, który oświadcza, że „wszystkie istoty ludzkie rodzą się wolne i równe w swej godności i prawach, obdarzone są rozumem i sumieniem oraz powinny postępować we wzajemnych stosunkach w duchu braterstwa”, — delegat radziecki Pawłow podkreślił, że w krajach kapitalistycznych stosunki między ludźmi znajdują się w całkowitej sprzeczności do zasady braterstwa, o której mówi ten artykuł.

Artykuł 2 projektu mówi, że „każdy człowiek cieszy się wszystkimi prawami, proklamowanymi w niniejszej deklaracji bez jakiegokolwiek bądź różnicy rasy, koloru

Marszałek Żymierski na inspekcji w Rzeszowie

16 bm. przybył do Rzeszowa Marszałek Żymierski z dowódcą DOW gen. Mossorem i oficerami sztabu w towarzystwie woj. rzeszowskiego Mirka. Na rynku, gdzie odbyło się uroczyste powitanie, zgromadzili się przedstawiciele władz, partii, organizacji oraz wielotysięczne tłumy ze sztandarami i transparentami. Tegoż dnia Marszałek Żymierski w asyście gen. Mossora i oficerów sztabu dokonał inspekcji jednostek wojskowych stacjonujących w Rzeszowie.

Dewaluacja franka

W sobotę wieczorem ogłoszono w Paryżu oficjalny komunikat o nowej dewaluacji franka. Komunikat nie podaje stosunku franka do dolara i funta angielskiego, a zapowiada jedynie ogłoszenie nowego kursu w niedzielę w Dzienniku Urzędowym.

Jednocześnie w Londynie brytyjskie ministerstwo skarbu ogłosiło oficjalny komunikat, donoszący, że nowy kurs franka będzie wynosił 1.061,3 franków za funt angielski. Dotychczasowy kurs wynosił 864 franki za funt.

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych

między Polską a Republiką Koreańską

Min. spraw zagr. Modzelewski otrzymał od min. spraw zagr. Ludowej Demokratycznej Republiki Koreańskiej Pak Hen, depeszę, w której wyrażona została propozycja ustanowienia stosunków dyploma-

Kronika polityczna

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na audiencji w Belwederze przedstawieli władz naczelnych Polskiego Stronnictwa Ludowego J. Niećko — prezesa NKW PSL, Cz. Wycecha — przew. Rady Naczelnej PSL i K. Banacha — sekr. nac. PSL.

tycznych i gospodarczych między obydwojoma państwami.

W odpowiedzi na depeszę min. spraw zagr. Ludowej Demokratycznej Republiki Koreańskiej w zastępstwie nieobecnego min. Modzelewskiego, sekr. gen. MSZ, ambasador S. Wierbłowski, przesłał odpowiedź, wyrażającą zgodę Rządu Polskiego na nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, a Rządem Ludowej Demokratycznej Republiki Koreańskiej, w przekonaniu, że pomiędzy obydwojoma narodami oraz rządami zostaną zadzierżgnięte więzy serdecznej przyjaźni jak i nawiązane stosunki gospodarcze i kulturalne.

skóry, płci, języka, religii, przekonań politycznych lub innych, sytuacji majątkowej, stanu narodowości lub pochodzenia socjalnego“.

W związku z treścią tego artykułu delegat radziecki przytoczył liczne fakty dyskryminacji rasowej w Stanach Zjednoczonych, Afryce Południowej i we wszystkich koloniach.

Ostatnio Komitet przystąpił do omawiania artykułu 3-go, który głosi, że „każdy człowiek ma prawo do życia, wolności i nietykalności osobistej“. Delegacja radziecka zaproponowała nową bardziej konkretną redakcję tego artykułu, a mianowicie: „Każdy człowiek ma prawo do życia. Państwo powinno zabezpieczyć każdemu człowiekowi obronę przed zbrodnictwami zamachami na jego osobę, jak również zabezpieczyć mu warunki zapobiegające groźbie śmierci od głodu i wycieńczenia. Kara śmierci powinna być zniesiona w czasach pokoju“.

Zdawałoby się, że powyższa

Robotnicy francuscy dziękują za hojny dar polskich zw. zaw.

Związek Górników Francuskich, stwierdzając, że oddziały policyjne nie zostały wycofane z zagłębi węglowych, wezwał strajkujących do zawieszenia w poniedziałek na okres 24 godzin obsługi urządzeń bezpieczeństwa, a w szczególności pomp kopalnianych.

Zbiórka pieniężna na rzecz górników przyniosła 3 miliony franków. Dary zagranicznych zw. zaw., a w szczególności dar polskich zw. zaw. wywołały wzruszającą manifestację na kongresie Generalnej Konfederacji Pracy.

Sekr. gen. CGT Le Leap wyraził w serdecznych słowach podziękowanie polskim zw. zaw., podkreślając więź, łączącą pracowników obu krajów.

Obecni na kongresie inżynierowie kopalń węglowych ogłosili apel w

propozycja delegacji radzieckiej spotka się z ogólną aprobatą przedstawicieli członków ONZ, omawiających projekt deklaracji praw człowieka. Stało się jednak inaczej. Przedstawiciele USA, Wielkiej Brytanii, Francji, Chile, Urugwaju, Edwadoru, Wenezueli i niektórych innych państw przeciwstawili się włączeniu do deklaracji za kazu kary śmierci w czasach pokoju, jakkolwiek nie mogli przytoczyć żadnych przekonujących argumentów.

Dyskusja trwa.

Demonstranci pod gmachem sądu w N. Jorku domagają się uwolnienia komunistów

Sąd federalny stanu Nowy Jork odroczył do 13 listopada proces 12 amerykańskich przywódców komunistycznych.

Posiedzenie sądowe wyznaczone było pierwotnie na 15 bm., zostało jednak odroczone, ponieważ sąd nie zdążył rozpatrzyć wniosków obrony o umorzenie dochodzenia sądowego.

Przed gmachem sądu odbyła się demonstracja, w której wzięły udział setki postępowych robotników, domagających się uniewinnienia komunistów. Na czele demonstracji kroczyli członkowie organizacji „Weteranów Brygady Lin-

Robotnicy francuscy dziękują za hojny dar polskich zw. zaw.

Związek Górników Francuskich, stwierdzając, że oddziały policyjne nie zostały wycofane z zagłębi węglowych, wezwał strajkujących do zawieszenia w poniedziałek na okres 24 godzin obsługi urządzeń bezpieczeństwa, a w szczególności pomp kopalnianych.

Zbiórka pieniężna na rzecz górników przyniosła 3 miliony franków. Dary zagranicznych zw. zaw., a w szczególności dar polskich zw. zaw. wywołały wzruszającą manifestację na kongresie Generalnej Konfederacji Pracy.

Sekr. gen. CGT Le Leap wyraził w serdecznych słowach podziękowanie polskim zw. zaw., podkreślając więź, łączącą pracowników obu krajów.

Obecni na kongresie inżynierowie kopalń węglowych ogłosili apel w

SPORT

2 nowe rekordy świata

ustanowione na stadionie W. P.

W sobotę Warszawa przeżyła swój wielki dzień. W drugim dniu zawodów lekkoatletycznych, padły na stadionie W. P. dwa nowe rekordy świata. Ustanowiły je zawodniczki radzieckie — Dumbadze w rzucie dyskiem — 49,32 m (stary rekord Niemkij Mauer Mayer wynosił 48,31 m) i Andrejewa w pchnięciu kulą — 14,39 m, bijąc poprzedni rekord (również Mauer Mayer) o 1 cm.

Zawodnicy polscy wypadli lepiej niż w dniu poprzednim, zwyciężając niespodziewanie w dwóch konkurencjach. W biegu na 400 m zwyciężył Mach z Gdańska w czasie 50,1 sek, bijąc swój rekord życiowy i ustanawiając najlepszy powojenny wynik w Polsce. Drugi najlepszy wynik powojenny ustanowiła nasza sztafeta 4 x 100 m

Kraje korzystające z „pomocy“ marshallowskiej muszą zaciskać pasa

Komitet „Współpracy Gospodarczej“ krajów marshallowskich ogłosił sprawozdanie o dotychczasowych wynikach planu Marshalla. Cyfry podane w tym sprawozdaniu świadczą o tym, że mimo dostaw marshallowskich sytuacja krajów Europy zachodniej jest opłakana.

Ze sprawozdania dowiadujemy się, że administrator planu Marshalla zmniejszył sumę przeznaczoną na maszyny rolnicze dla krajów zachodnich do 75 milionów dolarów. W porównaniu z ogólną cyfrą dostaw marshallowskich, wynoszącą około 5 miliardów dol., cyfra 75 milionów dol. przeznaczona na zakup maszyn rolniczych jest znikoma.

Sprawozdanie zawiera niektóre cyfry charakteryzujące sytuację gospodarczą krajów marshallowskich:

● konsumpcja chleba w krajach mar-

shallowskich będzie w najbliższym okresie o 10 proc. niższa w porównaniu z poziomem przedwojennym, konsumpcja mięsa będzie mniejsza o 35 proc. w porównaniu z okresem przedwojennym, konsumpcja tłuszczów — o 20 proc. mniejsza,

● produkcja towarów tekstylnych w najbliższym roku nie zostanie podwyższona w porównaniu z rokiem ub.

● natomiast konsumpcja tytoniu, wobec obfitych dostaw amerykańskich, przewyższy poziom przedwojenny.

Kraje marshallowskie czynią od długich miesięcy starania o uzyskanie zezwolenia administratora planu Marshalla na podwyższenie produkcji przemysłu budowy okrętów.

Ze sprawozdania ogłoszonego w sobotę wynika, że starania te nie osiągnęły skutku. Również wysiłki krajów marshallowskich, zmierzających do uzyskania prawa przewożenia towarów marshallowskich na własnych szlakach, spełzły na niczym.

Pomyślny przebieg wykonania planu gospodarczego w trzech kwartałach r.b.

Wykonanie Narodowego Planu Gospodarczego w trzech kwartałach 1948 r. miało przebieg pomyślny, przy czym na najważniejszych odcinkach plany na okres sprawozdawczy zostały wykonane lub przekroczone.

Najpoważniejsze wyniki osiągnięto w produkcji: stali surowej (109%), azotniaku (118%), saletrzaku (114%), węgla (112%), żarówek (112%), tkanin lnianych (116%), jedwabnych (116%), skór podszewkowych (119%), oleju rafinowanego (118%).

Na odcinku rolnictwa uzyskano w okresie sprawozdawczym wyniki przekraczające zadania planu.

Ogólna powierzchnia zasiewów w roku gospodarczym 1947/48 wyniosła 14,2 mil. ha, tj. o 1,3 mil. ha więcej, niż w roku poprzednim.

Uzyskano z 1 ha przeciętne plony, znacznie przekraczające przewidywania planu, w związku z tym zbiory czterech zbóż w br. są o około 40% wyższe, niż w r. ub. i przedstawiają się następująco: pszenica (1,6 mil. ton), żyto (6,4 mil. ton), jęczmień (0,9 mil. ton), owies (2,4 mil. ton).

Stan pogłowia zwierząt w rolnictwie wykazuje, w stosunku do roku ubiegłego, zwiększenie ilości bydła o 20%, a trzody chlewnej o 8%.

Zasiewy jesienne odbywają się w warunkach korzystnych. Rozprawa-dzenie nawozów jest dostateczne.

Emerytury dla b. hitlerowców

Magistrat Hamburga postanowił wypłacać emerytury b. żołnierzom i oficerom armii hitlerowskiej. Na ten cel przeznaczono 2 miliony marek rocznie.

Decyzja magistratu hamburskiego, poparta przez przedstawicieli partii pravicowych, spotkała się z ostrym sprzeciwem ze strony członków socjalistycznej partii ludowej Niemiec.

RADIO — TELEFON TELEGRAF

● Niemiecka rada gospodarcza w imieniu radzieckiej strefy okupacyjnej Niemiec zawarła z rządem Finlandii układ handlowy. W ramach tego układu, strefa radziecka dostarcza Finlandii sprzętu elektrotechnicznego i wyrobów hutniczych w zamian za tarcice, celulozę i inne towary.

● Prezydium Rady Najwyższej ZSRR mianowało T. Szytkowa, ambasadorem ZSRR w Ludowo-Demokratycznej Republice Koreańskiej.

» SPOŁECZNY FUNDUSZ OSZCZĘDNOŚCIOWY prowadzi do kraju odbudowy «

